

Raplamaa Omavalitsuste Liit
Association of Local Authorities of Rapla County

RAPLAMA A OMAVALITSUSTE AVALIK PÖÖRDUMINE

**EESTI VAJAB RIIGIREFORMI
TEEME EESTI RIIGIKORRALDUSE LIHTSAMAKS JA PAREMINI TOIMIVAKS**

Meie, Rapla maakonna omavalitsuste esindajad, pöördume Teie poole Eesti riigikorraldusliku olukorra pärast. Esimese samateemalise pöördumise tegime 2011. a. lõpul, kuid kahjuks ei leidnud see keskvalitsuse poolt piisavalt tähelepanu. Oleme 2012. a. osalenud riigireformi teemaliste ettekannetega Vabariigi Presidendi ümarlauas, Linnade ja Valdade üldkogul ja kohtunud Riigikogu juhatusega. ROL-i 2011. a. pöördumisest ajendatuna korraldas Riigikogu Naisteühendus 21. aprillil 2012 Järlepa riigireformi teemalise konverentsi, mil ühiskondlikult aktiivsed naised üle Eesti pidasid nõu hariduse, kultuuri, majanduse ja riigielu edasise parema korralduse üle. 2014. a. osalesime Eesti Koostöökogu Riigipidamise kava koostamisel. Oleme rääkinud kaasa erinevate erakondade valimisprogrammide koostamisel.

Riigipidamise kitsaskohtade pärast muretsevad täna meie maakonna kodanikeühendused, ettevõtjad ja elanikud. Oleme mures, et senisel kursil jätkates ei suuda Eesti juba vähem kui kümne aasta pärast rahastada aina kasvavaid sotsiaalkulutusi, pidada ülal tänast riigiaparaati ning osutada avalikke teenuseid. Me ootame peagi kogunevalt Riigikogu koosseisult ja uelt Vabariigi Valitsuselt riigi toimimise tõhustamist ja kaasajastamist. Toome välja mõned olulisemad põhjused riigivalitsemise reformiks.

1. Eesti riigi sotsiaal-majanduslik areng on pidurdunud ja konkurentsivõime vähenenud.
2. Eesti riigi valitsemine on killustunud, bürokratiseerunud, ülereguleeritud ja ebaefektiivne.
3. Erinevate poliitikate kujundamise ja sidustamise võimekus on madal.
4. Rahvastiku vananemine on toonud kaasa maksumaksjate arvu vähenemise ja ülalpeetavate arvu kasvu.
5. Eesti riigis on suured piirkondliku arengu erinevused, mis jätkuvalt süvenevad.
6. Avalike põhiteenuste (haridus, meditsiin, politsei, pääste jm) mahud on vähenenud ja killustunud eri regioonide vahel, teenuste kvaliteet on ebaühtlane.
7. Praegune riigi maksusüsteem ei suuda üha paisuvat valitsussektorit ülal pidada.
8. Valitsussektoril on suur sõltuvus Euroopa Liidu tõukefondide vahenditest.
9. Muutunud julgeolekuolukord eeldab muutusi ka riigivalitsemises.

Peame vajalikuks, et Vabariigi Valitsus ja Riigikogu algatavad 2015. a. Eesti riigikorralduse kõiki tasandeid hõlmava riigireformi! Eesti riigikorraldus peab olema lihtne, selge ja läbipaistev keskvalitsusest kuni omavalitsuseni. Vajame riigireformi, mis täpsustab Eesti arengu prioriteetid, erinevate haldustasandite kohustused ja vastutuse.

Peame vajalikuks:

1. Kujundada selge ja ühiselt jagatav arusaam Eesti arengu prioriteetidest. Ühtne arenguvision on vaja saavutada eri valdkondade arengusuundade seostamisega.

- Regionaalarengu eesmärgid tuleb siduda riigi strateegiliste eesmärkide ja üleriigilise planeeringuga.
2. Regionaalpoliitika kujundamine ja juhtimine viia otse peaministri haldusalasse, luues näiteks asepeaministri ametikoha regionaalarengu alal.
 3. Vaadata üle erinevate haldustasandite ja ametkondade ülesanded ja tegevused, sidustada loogilised valdkonnad, lõpetada liigne bürokraatia, ülereguleerimine ning dubleerimine.
 4. Leida lahendused riigiaparaadi koosseisude vähendamiseks ja töö tõhustamiseks.
 5. Riigikogus moodustada kohalike omavalitsuste, regionaalhalduse ja regionaalpoliitika teemade käsitlemiseks alatine komisjon.
 6. Luua paremad õiguslikud ja finantsilised alused omavalitsuste horisontaalse koostöö huvides. Omavalitsuste vabatahtlik koostöö teenuspiirkondadena on tõsiseltvõetav alternatiiv omavalitsuste liitmisele.
 7. Teha muudatused kohaliku omavalitsuse korralduse seadusesse (KOKS), sh seadustada omavalitsuste ülesandena ettevõtluse arenguks tingimuste loomine ning sidusus paikkonna tööhõive temaatikaga.
 8. Luua maksusüsteem, mis motiveerib omavalitsusi ettevõtluse arengusse panustama. Suurendada omavalitsuste õigusi maksude diferentseerimisel kohaliku elu suunamiseks ja arendamiseks.
 9. Luua ühtsed alused ja tingimused omavalitsustele munitsipaalmaa andmisel, millega omavalitsused saaksid oma planeeringute, strateegiliste arengukavade ja arendusprojektide kavandamisel arvestada.
 10. Riigireformiga peab kaasnema riigieelarve kavandamise aluste ülevaatamine, õigusaktidest tulenevate omavalitsuslike ülesannete määratlemine ja nende täitmiseks vajaliku rahastamissüsteemi väljatöötamine.

Meie kindel soov ja tahe on, et meie inimeste huve, vajadusi, aateid ja ideaale kaitsevad nii omavalitsused kui ka keskvalitsus. Inimeste kindlustunde ja Eesti tuleviku tagamiseks on vaja vastastikust mõistmist, järjepidevust, pühendumust, sallivust, professionaalsust ja KOOSTÖÖD!

EESTI VAJAB RIIGIREFORMI!

TEEME EESTI RIIGIKORRALDUSE LIHTSAMAKS JA PAREMINI TOIMIVAKS!

Kutsume Teid koostööle ja tegudele!

Rapla maakonna omavalitsuste juhid:

Sirje Endre	Juuru volikogu esimees	Margus Jaanson	Juuru vallavanem
Marko Matson	Järvakandi volikogu esimees	Mart Järvik	Järvakandi vallavanem
Sulev Viiron	Kaiu volikogu esimees	Erika Reinumägi	Kaiu vallavanem
Siim Riisenberg	Kehtna volikogu aseesimees	Indrek Kullam	Kehtna vallavanem
Jüri Vallsalu	Kohila volikogu esimees	Heiki Hepner	Kohila vallavanem
Paul Sepp	Käru volikogu esimees	Elari Hiis	Käru vallavanem
Urmas Kristal	Märjamaa volikogu esimees	Villu Karu	Märjamaa vallavanem
Anne Kalf	Raikküla volikogu esimees	Anne Leht	Raikküla vallavanem
Tarmo Lukk	Rapla vallavolikogu esimees	Ilvi Pere	Rapla vallavanem
Martin Andreller	Vigala volikogu esimees	Priit Kärsna	Vigala vallavanem

Raplas, 19. märtsil 2015. aastal